

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ეთნოგრაფიული
პლანეტის რესპუბლიკური სამეცნიერო-მეთოდური კაბინეტი

ქართული ხალხური სიმღერების კრებული

გაგზავთა გუნდებისათვის
შემდგენელი ღურმიშხან გომეზაძე

თბილისი,
1974.

ესთეტიკური აღზრდის რესპუბლიკური სამეცნიერო-მეთოდური კაბინეტი დიდ ყურადღებას უთმობს ჩვენს ბავშვების აღზრდას ქართული ხალხური კულტურის საწყისებზე, იქნება ეს სახვითი თუ მუსიკალური ხელოვნება, მხატვრული სიტუაციერება თუ ქორეოგრაფია. თავისთავად ცხადია, დურმიშხან გოდერძიშვილის „ქართული ხალხური სიმღერების კრებულის“ გამოცემა სკოლებისათვის, მისასაღმებელი მოვლენაა. ასეთი კრებულების შედგენა და გამოცემა დიდ როლს შეასრულებს ქართველ ბავშვთა მუსიკალურ აღზრდაში.

კრებულში შეტანილია ოცეუ სიმღერა. შემდგომისდაგვარად წარმოდგენილია საქართველოს სხვადასხვა კუთხის ფოლკლორი. ყოველი ნაწარმოები ისეა დამუშავებული, რომ მისი შესრულება შეძლონ საკლასო გუნდებმა.

სიმღერების დიაპაზონი შეფარდებულია ბავშვთა ხმების შესაძლებლობებთან. გათვალისწინებულია ამ ნაწარმოებთა სიმაღლე, სირთულე და სხვ. სიმღერები განიჩევა აგრეთვე ხასიათითაც; არის ლირიკული, წყნარად სასიმღერო ნაწარმოებები. მაგ., „უუუუნა წვიმა მოვიდა“, „მე პაწია შერცხალი ვარ“, „დილა“, უფრო ჩუმად და გამომსახველობით სასიმღეროა: „დიდავოი ნანა“, „ნანა“, და სხვ. ლალ სიმღერათა ჯგუფს მიეკუთვნება: „მორბის არაგვი“, „იმა მთაზედა“, „ნაღური“, ხოლო ომახიან, სალაშქრო დრამატულ სიმღერათა ჯგუფი წარმოდგენილია შემდეგი სიმღერებით: „ჩავუხტეთ ბარათაშვილსა“, „თამარ მეფე“, „არაგვისპირული ლაშქრული“, და სხვ. კრებულში შეტანილია საცეკვაო სიმღერებიც: „ცანგალა და გოგონა“ და „აფხაზური საცეკვაო“. სირთულის მიხედვით ყველა ეს ნაწარმოები საშუალებას იძლევა სკოლაში განვავითაროთ საგუნდო კულტურა და დავნერგოთ საგუნდო სიმღერების სხვადასხვა ჩვევა. ყველა სიმღერა უთანხლებოდ სრულდება, რაც ასე დამახასიათებელია ქართული ხალხური სიმღერისათვის, ეს კი, საშუალებას გვაძლევს განვავითაროთ უთანხლებო სიმღერის კულტურა.

ჩვენ იმედს გამოვთქვამთ, რომ დ. გოდერძიშვილის მიერ შედგენილი კრებული დახმარებას გაუწევს სკოლის მომღერალთა გუნდების ხელმძღვანელებსა და სიმღერის მასწავლებლებს.

კაბინეტი მადლობით მიიღებს ყოველ კრიტიკულ შენიშვნასა და წინადადებას.

ჯიფხარ მუჯირი,

საქართველოს სსრ ხელოვნების
დამსახურებული მოღვაწე.

ქუქუნა წვიმა მოვიდა

ნაწ. ლ. გოდერძიშვილის მიერ.

$\text{♩} = 56 \text{ MM}$

ქუ-ქუ-ნა წვი-მა მო-ვი-და რი-რი მინ-დო-რი

და-ნა-მა და-ნა-მა და-ნა-მა და-ნა-მა

რი-რი მინ-დო-რი და-ნა-მა მა...

2. ვინც ჩვენზე ცუდი რამე თქვას
 ცუდი გაუშოს დანამა
 და-ნა-მა . . . . .

ეს სიმღერა შეიძლება შესრულდეს დაბალი კლასის ბავშვებმა. I კლასში შეიძლება შესრულდეს ერთ სმად (I სმა-მელოდია) II III IV კლასებში I—II სმა. ზედა კლასებში—სამივე სმა.

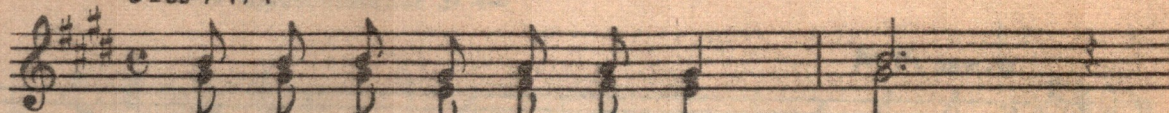
FM 2690
3

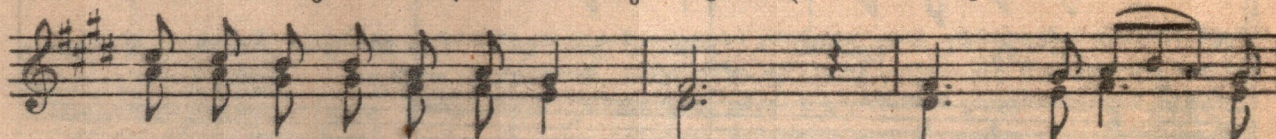
მე პანია მარხხალი ვარ

ჩაწ. გოდუნაძის მიერ.

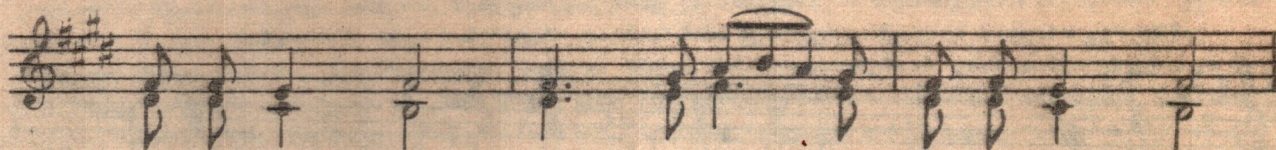
♩ = 92 M M

მე პა- ნი- ა მე- რცხა- ლი ვარ

მო- ჭიკ- ჭი- კე მო- ა- ლურ- სე ნე- ტა ვი რა

და- გი- შა კე ქვეს რომ მე- სური ბი- ჭო სე სე

2. სისარულით სიუვარულით,

მთები, ზღვები ედმოვლესე.

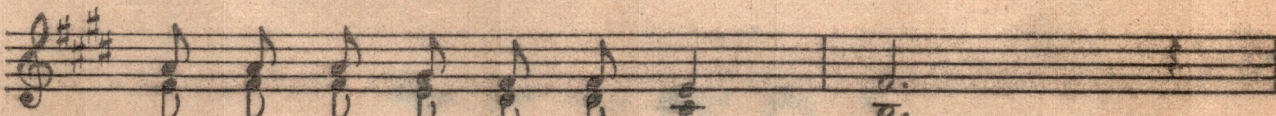
სანამ შენთან მოვიდოდი

ერთხელაც არ დავიკუნესე

II ვარიანტი

ნე- ტა ვი რა და- გი- შა- კე

ქვეს რომ მე- სური ბი- ჭო სე სე

I—II კლასში შეიძლება შესრულდეს მხოლოდ I ხმა (მელოდია) III IV V კლასებში ორივე ხმა.

ქიქი

გადმოსცა ო. ზენკევიჩი
ჩაწ. დ. გოდინი

$\text{♩} = 100 \text{ MM}$

რი- ჯა ა რის და რა- შა- რდი
 ში- სა სხი- ვით ი- ფე რე- ბა რა რა ქე-
 რდი ჯად მი- მე რე- ჯა თუთ მთვა- რე რა
 ვარსკ- ვლავთ კრე- ბა რა რა დაბოლოება

2. მობიბინე ვარდ-შუაილი, გულმკერდს იმლის იფურჩქნება, გამოიღვიბა ბუნებამ, სამეკლისოდ ეშხადება.
3. იადონი ველს გაკვივის, ია კრიუბა შორცხუობს, ნაზობს მას ნამს აფრქვევს კლდის ჩანჩქერი, მოცვლქობს და მონაუარდობს
4. მიჯნურივით გაუღიბა, ქვეუნამ ცანს, ცამ ქვეუნანს და ორივე ერთად გალობს, სამქვეუნო გამოცანას.
5. დღით შზე ნათობს, ღამით მთვარე, დღე ღამეს სდევს, ღამე დღესა თუ სიბნელე არ გვინახავს, ფასს ვერ დანდებ სინათლესა
6. აწ მშვიდობით ვარსკვლავთ მთვარე ვ, ქებათ-ქება მნათობ მზესა ვაბა, ვ.შა, ბუნებდს წესს, რომ ნათელი მოსდევს ბნელსა.

მორბობის პრაპოზი

♩ = 72 MM

მორბობის პრაპოზი

მორბობის პრაპოზი

მორბობის პრაპოზი

♩ = 80

მორბობის პრაპოზი

თან მთ- სძა- სი- ან მთა- ნი ტეი- ა- ნი და შე- უ- პო- ურად
 თან მთ- სძა- სი- ან მთა- ნი ტეი- ა- ნი და შე- უ- პო- ურად

მო- უ- თა- მა- შებს გა- რე- მო თვის- სა ა- ტე- სილ ჭა- ლებს.
 მო- უ- თა- მა- შებს გა- რე- მო თვის- სა ა- ტე- სილ ჭა- ლებს.

2. პოი აპირნო,

ან-გვისპირნო,

მობიბინნო,

შუბით მოშირნო,

ქართულსა გულმა როგორ გაუძლოს

ოდეს შევნება შენი იხილოს.

იმა მთაზედა

ჩიქ. დ. გოდუაძის მიერ.

$\text{♩} = 63 \text{ MM}$

First system of musical notation. The vocal line (treble clef) has lyrics: ი-მა მთა-ზე-და გა-რღა-ღო. The piano accompaniment (treble clef) has a simple harmonic line.

Second system of musical notation. The vocal line (treble clef) has lyrics: თა-ვლი-ან-ზე-და-ო. The piano accompaniment (treble clef) features a more active melodic line.

Third system of musical notation. The vocal line (treble clef) has lyrics: ი-მა მთა-ზე-და გა-რღა-ღო თა-ვლი-ან-ზე-და-ო. The piano accompaniment (treble clef) continues with a steady harmonic accompaniment.

Fourth system of musical notation. The vocal line (treble clef) has lyrics: ან-ზე-და-ო დაბოლოება. The piano accompaniment (treble clef) concludes with a final chord. A first ending bracket is present above the piano part.

ია კოჭამდის, ვარდი მუსლამდის

ირმისა ჯოგი შემორვეულა

ნეტამც ემოვათ არ გაუთელათ.

ნ ა ნ ა

♩ = 63 MM

ჩაწ. ვ. ცაგარეიშვილის მიერ.

ნა- ნა- ღო ნა- ნა სქუ- ა

ნა- ნა- ში ქი- რი- მა არ- კვა-

ნა- მა მი- შამ ვა- სუ ვა- რდი- ში ში- რი-

მა. ვამ სუ მნ- წვი შქა- რთუ-

ნი ღო ქი- თუ ჩი- ნი- მა ბეა- ღო

თუ თას ქო- ვუ რა. თუ მუ- ში ქი- რი- მა.

სი ს ე ზ უ რ ა

♩ = 60 MM

ჩაწ. ვარ. კოკელაძის მიერ.

სი-სა-თუ-რა მუ-რსი-სა სი-სა-თუ-რა.
მუ-რსი-სა ნა ბო-ნდო ბო-ნდო ბო-ში
მუ-შდო-და-სუ თ-სუ-ტო-ლუ გუ-რსი-სა ნა
ბრუ-თა ბონ-დო ბრუ-თა ნა-ნა ბრუ-თა ბო-ნდო
ნა-ნი-ნა მოკუმული პირით ან (ა)

ბუბა ქაქუჩელა

ჩაწ. ღ. გოდერძიშვილის მიერ.

$\text{♩} = 108 \text{ MM}$

ბუ- ბა ბუ- ბა ქა- ქუ ჩე- ჯა

ბუ- ბა ქა- ქუ ჩე- ჯა

I გუნდი

ბუ- ბას გი- ბა სა- კუ ჩე- ჯა

II გუნდი

ბუ- ბა ქა- ქუ ჩე- ჯა დაბოლოება

2. ბუბას არეილ საკუჩელა ბუბა ქაქუჩელა

3. აკა გუქი სოჩა ხერა ბუბა ქაქუჩელა

4. ბუბა ბუბა ქაქუჩელა, ბუბა ქაქუჩელა.

I-II გუნდი ერთად.

II გუნდი იმეორებს იმას, რაც იმდერა I-მარტრიზიდან ბოლო კუბლვტბ

მღერის ორივე გუნდი ერთად.

ნაღუჩი

(ლ ე ნ ს უ მ ი)

გაღმოსტა მეთი უსკაზვილმა

ჩაწ. დ. გოდარძიშვილის მიერ.

$\text{♩} = 84 \text{ MM}$

II მუნდი

ბოლოს მღერის ორივე გუნდი ერთად

ცანგალა და გოგონა

♩ = 80 MM

ნაწ. ა. როსტოვაშვილის მიერ

ცანგალა და გოგონა და ცანგალა

გოგონა ცანგალა და გოგონა და ცანგალა

გოგონა გოგონი გოგონი გოგონი გოგონი

ნა გოგონი გოგონი გოგონი გოგონი

1.2.3.

გოგონა ცანგალა და გოგონა და ცე

2. ცანგალა ქალაქს წავიდა უურძენი მოიტანა უურძენი თვითონ შეჯამა საფლავი გაგვიტანარა/
3. ეს ბიჭი კარგად თამაშობს ფეხის წვერებსზე დგება ამან რომ ფეხი იტკინოს გოგონას დაბრალდება.

უოველი მუხლი თანდათანობით ჩქარდება

თამარ მეფე

ნაწ. ჯ. ჩხიკვაძის მიერ

I გუნდი

თა- მარ მე- ფე და სო-

II გუნდი

სო- რი სო- სო- რი თა- მარ მე- ფე

და სო- სო- რი სო- სო- რი

1.2. დაბოლოება

თამარ მეფე და სონტარი
 მალაქმა ღმერთმა წაჰკიდა
 ზღვაში ჩაუძვია სომალდი.
 ზედ აღმანები დაჰკიდა
 შიგ ჩასსა ქართუელთ ლაშქარი
 მრავალ წყალობას დაჰპირდა.

აკაპისპირული ღაზაჲ

ჩაწ. ა. როსტოვაშვილის მიერ.

$\text{♩} = 126 \text{ MM}$

ქა ლებს ჩა- უ ბამთ, ფე- რსუ- ლი და გა- სმა- სი- ან ა- რა- გესა

ჰე რა- გო უ- რა- უ- ლე ჰე

ჰეი და ა- რა გო უ- რა- უ- ლე ო- მში მი- მა-

ვალ ლა- შქა- რსა ჰე

2. თუ ვინმე გამოქცეული
ურცხუად მოადგეს შენს რიდეს
ღამი აჭამე შერცხვენილს
რომ სასლში ვეღარ მივიდეს

3. წინ მივეგებოთ, დავძახოთ,
მთიელებს გაუმარჯოსო,
ხარობდეს საქართველო
სონთქარი დაუმარცხოსო

გაუჩინდი შავო მერცხაღო

ჩაწ. დ. ზოდგამიშვილის მიერ

Solo

ნებისმიერად

გა- ფრი-ნდი ძა-უო მე-რცხა- ლო

♩ = 92 M.M

გა- ფრი-ნდი ძა-უო მე-რცხა- ლო გა- შვშ

ა- ღა- ზნი- (ს) ჰი- რცხა- ლ და ჯა ჭე

2. ამბავი ჩამოგვიტანე
ომში წასული მძისაო.
3. ალაზნის პირსა მოსულა,
წითელი სატაცურია.
4. მოგულ და კრეფა დაგუწუე
მეგონა უკაცურია.

FM 2690
3

ნ ა ნ ა

ჩაწ. ღ. გოდუაძის მიერ.

Solo ნებისმიერად

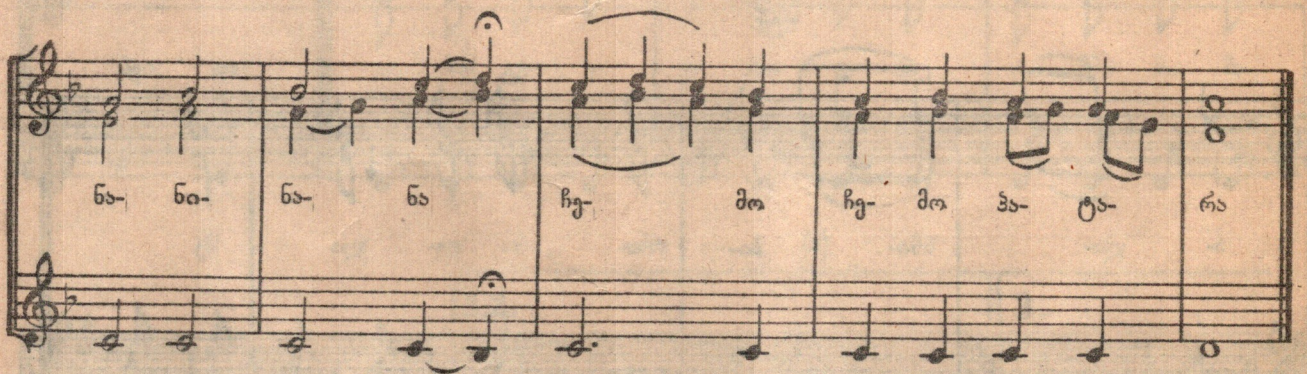

ნა- ნი ნა- ნა გლე- სის შვი- ლო

♩ = 54

ნა- ნი ნა- ნა ნა- ნა

ნა- ნი- ნა- ნა ჩე- მო ჩე- მო ვა- ტა- რა

2. დაიძინე იუნანა

ვარდო ნანინაო

ნანინა . . . . .

ჩავეხვეთ ბარათაშვილსა

ჩაფ. დ. გოდუაძის მიერ

Solo ნებისმიერად

ჩა- ვუ- სტეთ და ჩა- ვუ- სტეთ

ten.

ბა- რა- 3 თა- შვი- ლსა ჩა- ვუ- სტეთ და

ten. *rit.*

ჩა- ვუ- სტეთ ბა- რა- 3 თა- შვი- ლსა- რა შვი

2. მოვსტატოთ და მოვსტატოთ

ქალი ღამაში

3. მოკვდევდა და მოკვდევდა

ჩვენი სიღვდრო

4. ნუ მოკვდევ და ნუ მოკვდევ

ჩვენო სიღვდრო

5. ჩვენია და ჩვენია

ქალი ღამაში

რეჟო

ჩაწ. კ. როსტოვაშვილის მიერ.

I გუნდი

II გუნდი

დამწყობი

$\text{♩} = 100 \times 1)$

რა-ე-კო-ნე-მო-ღე-და-კო-რა-ე-კო

რა-ე-კო-ნე-მო-ღე-და-კო-რა-ე-კო

* 2)

ქ- ლი დის წყ- რო- ხე- და- ვო რა- ე- ვო

რა- ე- ვო ხე- მთა ღე- და- ვო რა- ე- ვო

რა- ე- ვო ხე- მთა ღე- და- ვო რა- ე- ვო

2. მუნ ჩემს ქმარს როგორ იცნობ—რავეო

ხელი უჭირავს სმალხედა—რავეო

* 1) სიმღერა თანდათანობით ჩქარდება * 2) ბოლო მუსიკის ასრულებს ორივე გუნდი ერთად.

მეხუხარი

ჩაფ. დ. გოდუნიძის მიერ

♩ = 80 სოლო

შელო მო-უ სვი ბა-ღა-სსა
სა-მუ-რა-უ ღო-ო-ო-ნჯა

შელო მო-უ სვი ბა-ღა-სსა გა-სკერ გა-მო-ჰყარ პი-რი-ა ჰე
სა-მუ-რა-უ ღო-ო-ო-ნჯა სა-თი-ბად გა-ღა-ძლი-ლი-ა

♩ = 104

ვა-ო რა ბე-დი რა ვა-რგე შენ გე-ნა-ცვა-

ლე-ო გა-სა-თხო-ვა-რმა ქა-ღმა-ო

1.2.3.

დაბოლოება

შენ გე-ნა-ცვა-ლე-ო დაბოლოება

2. ჩიქილა ქარმა წამართვა შენ გენაცვალეო საფურ-ბეჭედი წაღმარა შენ გენაცვალეო
3. ქალო ვე რა შემოვიკრავს შენ გენაცვალეო მუხლი დაგიმშენებია შენ გენაცვალეო
4. ჩემი გული შენ მოგიკლავს შენ გენაცვალეო სხვისი გაგინარებია შენ გენაცვალეო.

დაშქარ ნასვლა

ნაწ. ღ. მონღემონის მიერ

$\text{♩} = 100 \text{ MM}$

The musical score consists of six systems, each with a vocal line and a piano accompaniment line. The piano part includes chords and a rhythmic bass line. The lyrics are written in Georgian script below the vocal notes.

System 1:
 ვა- შქარ ნა- სვლა მას უ ნა- რის ვა- სან კა- რგი

System 2:
 ცხე- ნი ვა- ვსო ა- რა- რა- რი ა- რა- რა- რი

System 3:
 ა- რა- რა- რი მენ ბე- ნა- სვა- ლე- ა

System 4:
 რა- ბრუ- რა- ბრუ- ნე ბა და შინ მო- სვლა ვა- სან კა- რგი

System 5:
 ცხე- რი ვა- ვსო ა- რა- რა- რი ა- რა- რა- რი

System 6:
 ა- რა- რა- რი მენ ბე- ნა- სვა- ლე- ა

2. ვაი თუ მოკვდებ ხის ძირსა, ფურჯული დამედანოსა
 მოვიდეს ქალი ლამაზი, თვალით ცრემლი დამადინოსა

აფხაზური საბავაო

ჩაწ. მ. ჩინაშვილის მიერ.

რ-ა ბ-ო ვ-ო რ-ე რ-ა
ო- ვა რ-აი- და რ-აი- და

ო- ვა რ-აი- და
ო- ვა რ-აი- და

ო- ვა რ-აი- და რ-ა-ბი ვ-ო რ-ა-ბი
ო.

ს ა რ ჩ ე ზ ი

1. „უუუუნა წვიმა მოვიდა“ — ჩაწ. დ. გოდერძიშვილის მიერ	3
2. „მე პაწია მერცხალი ვარ“ — ჩაწ. დ. გოდერძიშვილის მიერ	4
3. „დილა“ — ჩაწ. დ. გოდერძიშვილის მიერ	5
4. „დიდავოი ნანა“ — ჩაწ. დ. გოდერძიშვილის მიერ	6
5. „მორბის არაგვი“	7
6. „იმა შთაზედა“ — ჩაწ. დ. გოდერძიშვილის მიერ	9
7. „ნანა“ — ჩაწ. ვ. ცაგარეიშვილის მიერ	10
8. „სისატურა“ — ჩაწ. გრ. კოკელაძის მიერ	11
9. „ბუბა ქაქუჩელა“ — ჩაწ. დ. გოდერძიშვილის მიერ	12
10. „ნადური“ — ჩაწ. დ. გოდერძიშვილის მიერ	13
11. „ცანგალა და გოგონა“ — ჩაწ. კ. როსებაშვილის მიერ	14
12. „თამარ მეფე“ — ჩაწ. ზ. ჩხიკვაძის მიერ	15
13. „არაგვისპირული ლაშქრული“ — ჩაწ. კ. როსებაშვილის მიერ	16
14. „გაფრინდი შავო მერცხალო“ — ჩაწ. დ. გოდერძიშვილის მიერ	17
15. „ნანა“ — ჩაწ. დ. გოდერძიშვილის მიერ	18
16. „ჩავუხტეთ ბარათაშვილსა“ — ჩაწ. დ. გოდერძიშვილის მიერ	19
17. „რაფეო“ — ჩაწ. კ. როსებაშვილის მიერ	20
18. „მუშური“ — ჩაწ. დ. გოდერძიშვილის მიერ	22
19. „ლაშქრად წახვლა“ — ჩაწ. დ. გოდერძიშვილის მიერ	23
20. „აფხაზური ხაცკვაო“ — ჩაწ. მ. ჩირინაშვილის მიერ	24

5p

16/646

საქართველოს სსრ-ის მინისტრთა საბჭოს განკარგულებაში

რედაქტორი თ. კახლავაძე
პ/მგ. გამომცემისთვის ლ. ჩხეიძე

ჯინ. სან. მუხრანის საბჭოს სტამბა, დადიანის 11, შუკ. № 111 ტირ. 1000

FM 2690
3